

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07- 952547
Konu : Soru Önergesi

21.01.2022

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

İlgi : 28.12.2021 tarihli ve 7/56099 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadı BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Cevabî Yazısı (7 sayfa)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Sayı : Z-59244875-120.07-[563.]/945619
Konu : Soru Önergesi

10/01/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI

İlgi : 29.12.2021 tarihli ve 0936246 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun Komisyonumuz çalışmalarına ilişkin önergesinde yer alan soruları ekte cevaplandırılmıştır.
Bilgilerini arz ederim.

Hakan ÇAVUŞOĞLU
Bursa Milletvekili
Komisyon Başkanı

Ek: Soru Cevabı (6 sayfa)

Adres : Halkla İlişkiler Binası B Blok 4.Kat Bakanlıklar-ANKARA
Telefon : (0312) 420 56 44 Belgegeçer: (0312) 420 24 92
e-posta : insanhaklarikom@tbmm.gov.tr

Bilgi için : Ahmet KAYMAZ Yasama Uzmanı
Telefon : (0312) 420 53 96
e-posta : ahmet.kaymaz@tbmm.gov.tr

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

CEVAPLAR

Cevap 1:

24. Dönem (28/06/2011-23/04/2015), 25. Dönem (23/06/2015-01/10/2015), 26. Dönem (17/11/2015-16/05/2018) ve 27. Dönemde (7 Temmuz 2018–günümüz) İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna başvuru sayısı ile milletvekillerinin dönemlere göre bölümlenmiş başvuru sayılarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönemdeki Başvuru Sayısı	7733
24. Dönemde Milletvekillerinden Gelen Başvuru Sayısı	198
25. Dönemdeki Başvuru Sayısı	441
25. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	1
26. Dönemde Başvuru Sayısı	10550
26. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	663
27. Dönemde Başvuru Sayısı	9292
27. Dönemde Milletvekilinden Gelen Başvuru Sayısı	2706

Cevap 2:

24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem ve 27. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvuruların hak ihlallerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

	İHLAL KONULARI	Toplam
24. Dönem	Ayrımcılık Yasağı	117
	Haberleşmenin Gizliliği	5
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	24
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	5
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	3
	Örgütlenme Özgürlüğü	8
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	55
	Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	22
	Seçme ve Seçilme Hakkı	2
	Hak Arama Hürriyeti	85
	Yaşama Hakkı	187
	Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	6
	Çocuk Hakları	15
	Yaşlıların Hakları	3
	Engellilerin Hakları	72
	Kadın Hakları	5
	Mülkiyet Hakkı	225
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	88
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	116
	Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	280
	İşkence Yasağı	78
	Sığınma Hakkı	7
	İhraç, Sınırdışı veya İade Etme Yasağı	11
Uyrukluk Hakkı	17	

Adres : Halkla İlişkiler Binası B Blok 4.Kat Bakanlıklar-ANKARA
Telefon : (0312) 420 56 44 Belgegeçer: (0312) 420 24 92
e-posta : insanhakarikom@tbmm.gov.tr

Bilgi için : Ahmet KAYMAZ Yasama Uzmanı
Telefon : (0312) 420 53 96
e-posta : ahmet.kaymaz@tbmm.gov.tr

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

24. Dönem	Dilekçe Hakkı	14
	Bilgi Edinme Hakkı	19
	Çevre Hakkı	33
	Sağlık ve Hasta Hakkı	235
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	2949
	Diğer Haklar	293
	Kötü Muamele	240
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	91
	Hak İhlali İçermeyenler	595
	Çalışma Hakkı	164
	Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasağı	3
	Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	202
	Adil Yargılanma Hakkı	1765
	Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	16
	Konut Dokunulmazlığı	13
Genel Toplam	8069	

	İHLAL KONULARI	Toplam
25. Dönem	Ayrımcılık Yasağı	5
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	2
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	1
	Hak Arama Hürriyeti	2
	Yaşama Hakkı	3
	Engellilerin Hakları	3
	Kadın Hakları	2
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	3
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	3
	İşkence Yasağı	4
	Sığınma Hakkı	1
	Çevre Hakkı	1
	Sağlık ve Hasta Hakkı	12
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	260
	Diğer Haklar	9
	Kötü Muamele	14
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	1
	Hak İhlali İçermeyenler	12
	Çalışma Hakkı	9
	Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	18
	Adil Yargılanma Hakkı	87
Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	2	
Genel Toplam	455	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

	İHLAL KONULARI	Toplam
26. Dönem	Ayrımcılık Yasası	51
	Haberleşmenin Gizliliği	5
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	127
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	3
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	2
	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	2
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	35
	Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	25
	Hak Arama Hürriyeti	3764
	Yaşama Hakkı	167
	Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	1
	Çocuk Hakları	8
	Yaşlıların Hakları	1
	Engellilerin Hakları	21
	Kadın Hakları	5
	Mülkiyet Hakkı	51
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	224
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	3955
	Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	77
	İşkence Yasası	67
	Sığınma Hakkı	7
	İhraç, Sınır dışı veya İade Etme Yasası	6
	Uyruklu Hakkı	6
	Dilekçe Hakkı	8
	Bilgi Edinme Hakkı	3
	Çevre Hakkı	7
	Sağlık ve Hasta Hakkı	147
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	3861
	Azınlık Hakları	1
	Diğer Haklar	48
	Kötü Muamele	204
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	153
	Hak İhlali İçermeyenler	392
	Çalışma Hakkı	184
	Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasası	2
	Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	464
	Adil Yargılanma Hakkı	2116
	Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	27
	Konut Dokunulmazlığı	2
Genel Toplam	16230	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

27. Dönem	Ayrımcılık Yasası	102
	Haberleşmenin Gizliliği	6
	Din ve Vicdan Özgürlüğü	7
	Düşünce ve İfade Özgürlüğü	13
	İletişim ve Basın Özgürlüğü	14
	Örgütlenme Özgürlüğü	1
	Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı	5
	Aile Kurma ve Ailenin Korunması	245
	Yerleşme ve Seyahat Özgürlüğü	41
	Seçme ve Seçilme Hakkı	6
	Hak Arama Hürriyeti	29
	Yaşama Hakkı	95
	Adli Hata Sonucu Tazminat Hakkı	2
	Çocuk Hakları	22
	Yaşlıların Hakları	1
	Engellilerin Hakları	49
	Kadın Hakları	3
	Mülkiyet Hakkı	74
	Eğitim ve Öğrenim Hakkı	89
	Çalışma ve Sözleşme Özgürlüğü	158
	Bilim ve Sanat Özgürlüğü	1
	Sosyal Güvenlik Hakkı	97
	İşkence Yasası	127
	Sığınma Hakkı	9
	İhraç, Sınırdışı veya İfade Etme Yasası	10
	Uyruklu Hakkı	3
	Dilekçe Hakkı	20
	Bilgi Edinme Hakkı	9
	Çevre Hakkı	3
	Sağlık ve Hasta Hakkı	729
	Tutuklu ve Hükümlülerin Hakları	5991
	Azınlık Hakları	3
	Diğer Haklar	212
	Kötü Muamele	419
	Kamu Hizmetlerine Girme Hakkı	28
	Hak İhlali İçermeyenler	315
	Çalışma Hakkı	65
	Kölelik ve Zorla Çalıştırma Yasası	2
	Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı	43
	Adil Yargılanma Hakkı	1345
Özel Hayatın Gizliliği Hakkı	5	
Konut Dokunulmazlığı	5	
Genel Toplam	10403	

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Cevap 3:

24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem ve 27. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan ve incelenemez bulunan başvuru sayıları ve sebepleri aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresinin bulunmadığı, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	364
25. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresi bulunmadığı ve belli bir konuyu ihtiva etmediği için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	17
26. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresi bulunmadığı, belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	686
27. Dönemde Ad-Soyadı/imza/iş-ikametgah adresinin bulunmaması, Belli bir konuyu ihtiva etmediği ve şikayet konusu ortadan kalktığı için işleme alınmayan Başvuru Sayısı	416

Cevap 4:

24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem ve 27. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvurular için yapılan genel işlem, ihlal iddialarına konu meselenin incelenmesi ve iddialara cevap verilmesi amacıyla ilgili icra mercilerine yazı yazılması ve gelen cevap muvacehesinde başvuru sahibine bilgilendirme yapılmasıdır.

Bu minvalde gönderilen yazıların Dönemlere göre sayısal dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur:

24. Dönem	2280
25. Dönem	131
26. Dönem	2145
27. Dönem	9095

Cevap 5:

24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem ve 27. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna yapılan başvuruların kaçında ihlal iddiasının doğrulandığı ve buna ilişkin yapılan işlemler konusunda sayısal bir veri bulunmamaktadır.

Cevap 6:

24. Dönem, 25. Dönem, 26. Dönem ve 27. Dönemde İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu tarafından re'sen yapılan suç duyurularına ilişkin sayısal veriler aşağıda sunulmuştur:

24. Dönem	7
25. Dönem	Başkanlık Divanı Seçilmedi
26. Dönem	20
27. Dönem	0

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU**

Cevap 7:

24'üncü Yasama Döneminde Komisyona 79 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından toplamda 69 adet yerinde inceleme yapılmıştır. 25'inci Yasama Döneminde Komisyona 7 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, hükümet teşekkül etmediği için bu dönemde herhangi bir yasama faaliyeti gerçekleşmemiştir. 26'ncı Yasama Döneminde Komisyona 170 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından toplamda 37 adet yerinde inceleme yapılmıştır. Halen içinde bulunulan 27'nci Yasama Döneminde Komisyona 306 yerinde inceleme talebinde bulunulmuş, kurulmuş olan alt komisyonlar ve oluşturulan inceleme heyetleri marifetiyle Komisyon tarafından bugüne kadar toplamda 33 adet yerinde inceleme yapılmıştır.

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun yaptığı yerinde incelemeler sonucunda hak ihlalinin saptanması halinde, saptanan ihlalin ne olduğuna Komisyon raporlarında yer verilmekte, ilgili raporlarda hak ihlalinde bulunan kurum ve kuruluşlara uyarı ve önerilerde bulunulmaktadır.

Cevap 8:

Komisyonun etkinliğini ölçmeye dönük bir araştırma hiçbir yasama döneminde yapılmamıştır.

